

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiæ Moralis Emendatæ Appendix In LXXIX. Propositiones A Summis Pontificibus olim damnatas

[Verlagsort nicht ermittelbar], circa 1680

De Justitia, Justificatione, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40408

Verè fecerunt, vel Augustinum Restrictione mentali usum, vel aliquam ejus doctrinam damnatam esse. Male omnes: sed hi aliquandò petulantius in Augustinum.

DE OPERIBUS SINE GRATIA FACTIS.

PROP. DAMN.

I. **L**iberum arbitrium sine gratia, & Dei adjutorio, non nisi ad peccandum, valet. Est 28.

NOTA XXII.

Titulus est capituli VIII. lib. 2. de Virtutibus Impiorum: Quòd liberum arbitrium sine Dei adjutorio non nisi ad peccandum valeat. Quam doctrinam Baius infert ex iis, quæ paucis antè paginis de operibus infidelium docuit, atque ita etiam eodem sensu: errans profectò in eo, quod sine gratiæ Dei adjutorio non admittat officia honestatis, nisi quæ vitia sint & damnabilia; cum Augustinus admittat talia, quæ quodam sensu generaliori etiam *Dona Dei* vocentur, atque ita ipsa per se peccata non sint, etsi adjunctum illis, *Non in Domino gloriari*, peccatum sit, & ita de copulato ex utroque (sensu quidem Augustiniano) rectè dicatur, peccatum esse: quo sensu quoque cetera, quæ de libero arbitrio sine gratia Augustinus pluribus in locis dicit, verissima sunt.

PROP. DAMN.

II. **C**um Pelagio sapit, qui boni aliquid naturalis, hoc est quod ex naturæ solis viribus erium ducit, agnoscit. Est 37.

III. Cum Pelagio sentiunt, qui textum ad Roman. 1. Gentes, quæ legem non habent, naturaliter, quæ legis sunt, faciunt; intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus. Est 23.

IV. Non solum fures hi sunt, & latrones, qui Christum viam, & ostium veritatis, & vitam negant, sed etiam quicumque aliunde, quàm per Christum in viam justitiæ, hoc est, ad aliquam justitiam conscendi posse dicunt, aut tentationi ulli sine gratiæ ipsius adjutorio resistere posse hominem, sic ut in eam non inducatur, aut ab ea superetur. Est 30.

V. Non nisi Pelagiano errore admitti potest usus aliquis liberi arbitrii bonus, sive non malus, & gratiæ Christi injuriam facit, qui ita sentit, & docet. Est 68.

NOTA XXIII.

Partim hi articuli ob acerbiteriam censuræ censurati sunt, partim etiam quia forè non nulli impingunt in doctrinam Notæ præcedentis.

IMPERTINENS.

Obiectum erat cuidam, quod circa adulterium cum conjugata consentiente marito, irreverentius loqueretur de Augustino, quasi hic damnatam sententiam ut dubiam tenuisset. Respondet, se modò dixisse: Erravit, seu verius ignoravit. Sic nimirum talia retractantur.

DE JUSTITIA, JUSTIFICATIONE, &c.

PROP. DAMN.

I. **J**ustitia quæ justificatur per fidem impius, consistit formaliter in obedientia mandatorum, quæ est operum justitiæ, non autem in gratiæ aliqua animæ infusa, quæ adoptatur homo in Filium Dei,

D

Secundum interioyem hominem renovatur, ac divina nature confors efficitur, ut sic per Spiritum Sanctum renovatus, deinceps bene vivere, & Dei mandatis obedire possit. Est 42.

II. In hominibus pœnitentibus ante Sacramentum absolutionis, & in Catechumenis ante Baptismum est vera justificatio, separata tamen à remissione peccatorum. Est 43.

III. Operibus plerisque quæ à fidelibus fiunt, ut mandatis Dei pareant, cujusmodi sunt, obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, à furto, à fornicatione abstinere, justificantur quidem homines, quia sunt legis obedientia, & verè legis justitia, non tamen eis obtinentur incrementa virtutum. Est 44.

NOTA XXIV.

1. Prima & secunda Propositio collectæ videntur ex libro Baii de justitia: quo penè integro non in alio ponit justitiam quæ justificatur impius, quàm improprie in remissione peccatorum, & proprie in obedientia legis seu mandatorum, nullâ factâ mentione illius gratiæ cujus meminit hæc prima Propositio cum canone XI. Tridentini sess. 6. Loca præcipua sunt cap. 3. ejusdem libri, ubi ait: *Justitiam hujus vitæ duabus constare partibus, Remissione scilicet peccatorum, & vitæ novitate*: ac tum addit cap. VI. *Imò si proprie loqui velimus, Remissio peccatorum justitia non erit, quia justitia proprie legis obedientia est: & mox infra: Vera legis obedientia, quæ est proprie justitia.*

2. Tum verò cap. VII. admittit, Catechumenum & pœnitentem posse habere hanc operum justitiam, adedque à parte rei justificari ante remissionem peccatorum; etsi nondum justus vocabitur, sicut qui per Pœnitentiæ vel Baptismi Sacramentum remissionem percepit peccatorum. Et hic est secundæ Propositionis error, tribuens homini ante remissionem peccatorum id quod in justificatione præcipuum; imò proprie solum est, juxta ipsius quidem Baii sententiam.

3. Tertia Propositio ex libro de justificatione cap. V. descripta est. *Ex iis operibus bonis, inquit, quæ à fidelibus non ob id fiunt, ut vel remissionem peccatorum, vel incrementa virtutum consequantur: sed solum ut Dei mandatis pareant, cujusmodi sunt obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, à fornicatione, à furto abstinere: ex his inquam, operibus in Scripturis Sacris justificari dicimur, quia sunt legis obedientia, & vera legis justitia: non quia his obtinemus, aut remissionem peccatorum aut incrementa virtutum.* Hactenus Baius. Vix scias quid eum ad hunc errorem moverit. Quidni verò talibus operibus etiam obtineantur incrementa virtutum?

PROP. DAMN.

IV. Similiter illa quoque distinctio, duplicis justitiæ, alterius, quæ fit per spiritum charitatis inhabitantem, alterius, quæ fit ex inspiratione quidem Spiritus Sancti cor ad pœnitentiam excitantis, sed nondum cor inhabitantis, & in eo charitatem diffundentis, quæ divina legis justificatio impletur, odiosissimè, & pertinacissimè rejicitur. Est 63.

V. Denique & illa distinctio duplicis vivificationis, alterius, quæ vivificatur peccator, dum ei pœnitentia, & vitæ novæ Propositum per Dei gratiam inspiratur, alterius quæ vivificatur verè, & palme in vite Christo efficitur, commentitia judicatur, & scripturis minimè congruens. Est 64.

NOTA XXV.

Neutram harum Propositionum invenio in Baii libellis. Si conjecturæ locus est, fuerit aliquis, qui his distinctionibus responderit ad argumenta, quibus Baius errores suos (præcedentes & sequentes) circa justitiam & justificationem, adstruxerat: quas idè Baius hinc accer-

accerrimè rejicit. Ceterum utraque distinctio tam acriter ab ipso rejecta, non solum nullam merebatur censuram; sed etiam bona erat & utilis in primis.

I M P E R T I N E N S.

I. Ad Patres appellas? Ad Patres eatur: ait *Theologus ille de quo supra, agens de questione nostra circa usum Matrimonii. Itaque ipso sic volente eatur ad Patres. S. Ambr. l. 3. p. 16.* Sunt etiam ipsi quaedam tempora praescripta conjugio, quando dare operam liberis fit decorum: dum anni vigent, dum suscipiendorum liberorum spes est. Senes enim ab ipsa concluduntur aetate, & iusto intemperantiae pudore revocantur ab opere nuptiarum. *S. August. l. 3. contra Jul. c. 21.* Talis pudicitia (*conjugalis*) nec menstruatis, nec gravidis utitur feminis, nec ejus aetatis qua certum est eas jam concipere non valere. *Idem l. de Bono Conjug. c. 7.* Reddere debitum conjugale nullius est criminis, exigere autem ultra generandi necessitatem, culpa venialis. *Idem Enchir. c. 78.* quis autem jam esse peccatum neget (*misceri conjugii ad devitandam incontinentiam*) cum dari veniam (*seu indulgentiam*) facientibus, Apostolica auctoritas fateatur?

II. *S. Greg. Pontifex l. 12. Epistola undecima, quam per modum Decretalis scripsit: Quod indulgeri dixit (Paulus 1. Cor. 7.) culpam esse demonstravit. Idem l. 32. Moral. c. 17.* Ut hoc quod concesserat, sine culpa, quamvis minima, non esse monstraret, illico adjunxit: Hoc autem dico secundum indulgentiam, non secundum imperium. Non enim est sine vitio, quod ignoscitur, & non praecipitur. Peccatum profecto vidit, quod posse indulgeri praevидit. *Item: Tunc solum conjuges in admixtione sine culpa sunt, cum non pro explenda libidine, sed pro suscipienda prole miscentur.*

III. Num adhuc ad Patres ire libet, aut etiam ad Apostolum, cujus sensum unanimiter explicant Patres? Non existimo. Vel forte istam Patrum, Pontificum, ipsiusque adeo Apostoli sententiam arroderet ausu quisquam?

DE BAPTISMO ET ABSOLUTIONE SACERDOTIS.

P R O P. D A M N.

I. **I**N peccato duo sunt, *Actus & Reatus.* Transeunte autem actu; nihil manet nisi reatus, sive obligatio ad poenam. Est 56.

II. Inde in Sacramento Baptismi, aut Sacerdotis absolutione, proprie reatus peccati dumtaxat tollitur: & ministerium Sacerdotis solum liberat à reatu. Est 57.

III. Peccator penitus non vivificatur ministerio Sacerdotis absolventis, sed à solo Deo, qui poenitentiam suggerens & inspirans, vivificat eum & resuscitat: Ministerio autem Sacerdotis solum reatus tollitur. Est 55.

N O T A XXVI.

1. **H**Os errores tradit Baius libello de Oratione pro defunctis cap. IV. in eo autem siti sunt, quod in peccato non aliud agnoscat, quam Actum & Reatum poenae (nullum autem praeterea reatum seu maculam culpae) & hunc solum tolli doceat ministerio Sacerdotis: cum Tridentinum econtra insinuet, etiam ubi per contritionem perfectam fit justificatio ante Sacramentum, id tamen non fieri sine respectu ad Sacramentum, cujus votum in contritione includitur. Aded in Ecclesia peccatum Baptizatis non remittitur sine ministerio Sacerdotis in re vel in voto.

2. Verba Authoris sunt ista: In peccato duo continentur, *Actus & Reatus.* *Actus*, ut adulterium, sive foris in opere, sive intus in voluntate: *Reatus* vero, ut obligatio qua adulter nondum peccato remisso, adhuc aeternae damnationi obnoxius invenitur, etiamsi adulterium opere deseruerit